

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005041

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-09-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 09.10.2026 № 1472/ст

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудар Владислав Володимирович

2. Vladyslav Dudar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 101

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: природничі науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Екологія

Дата захисту: 17-09-2026

Спеціальність за освітою: 101 «Екологія»

Місце роботи здобувача: Міністерство оборони України

Код за ЄДРПОУ: 00034022

Місцезнаходження: Проспект Повітряних Сил, Київ, 03168, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16717

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.53.21, 23.01.94, 87.21.03, 87.01.75

Тема дисертації:

1. Нормування та управління екологічною безпекою забруднених територій внаслідок ведення бойових дій
2. Standardization and management of the environmental safety of territories contaminated as a result of combat actions

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена теоретичному обґрунтуванню, розробленню та практичному впровадженню системи нормування та управління екологічною безпекою земельних ресурсів, що зазнали інтенсивного мінно-вибухового впливу та залишкового хімічного забруднення внаслідок ведення бойових дій. У дисертації досліджено сучасні методи та технології управління безпекою територій в умовах тривалих збройних конфліктів, чинники деградації ґрунтового покриву, джерела утворення токсичних сполук воєнного походження, а також закономірності їхнього довгострокового деструктивного впливу на екосистеми. Особливу увагу в роботі приділено особливостям потрапляння вибухових речовин у довкілля та їхньої поведінки в ньому, що стало основою для розроблення нових ризик-орієнтованих екологічних нормативів та прийняття управлінських рішень у системі протимінної діяльності. Для обґрунтування зазначених нормативів проаналізовано еволюцію тактики та номенклатури конвенційного й безпілотного озброєння. Встановлено, що основним джерелом тривалого токсичного навантаження на ландшафти є

залишки боеприпасів та продукти трансформації вибухових речовин. За результатами досліджень у визначено особливості просторового розподілу забруднень. Доведено обернену залежність між фізичним руйнуванням ґрунтів та їхнім хімічним забрудненням: штатна детонація залишає мінімальний хімічний слід, тоді як нештатне спрацювання формує стійкі осередки гострого забруднення. Доведено неефективність застосування застарілих санітарно-гігієнічних підходів до оцінки наслідків бойових дій. Обґрунтовано доцільність адаптації ризик-орієнтованого стандарту провінції Британська Колумбія (Канада) для розроблення національних нормативів гранично допустимих концентрацій речовин воєнного походження на землях сільськогосподарського призначення. З метою практичної реалізації запропонованих підходів розроблено організаційно-управлінську модель міжвідомчої взаємодії, яка інтегрує інженерно-саперні та хіміко-екологічні процеси на етапі первинного обстеження. Запропоновано двоетапну схему контролю якості очищення земель, що поєднує польовий експрес-скринінг та вибіркову лабораторну перевірку локальних осередків забруднення. Такий підхід дозволяє суттєво оптимізувати витрати на екологічний моніторинг. Сформовано матрицю прийняття управлінських рішень щодо визначення подальшого правового режиму, рекультивациі або довгострокової екологічної консервації пошкоджених земель.

2. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation, development, and practical implementation of a system for standardizing and managing the environmental safety of land resources subjected to intense mine-explosive impact and residual chemical pollution as a result of combat actions. The dissertation investigates modern methods and technologies for managing the safety of territories under conditions of prolonged armed conflicts, factors of soil cover degradation, sources of formation of toxic compounds of military origin, as well as the patterns of their long-term destructive impact on ecosystems. Special attention is paid to the specifics of the release of explosives into the environment and their behavior within it, which served as the basis for developing new risk-oriented environmental standards and making managerial decisions within the mine action system. To substantiate the specified standards, the evolution of the tactics and nomenclature of conventional and unmanned weaponry is analyzed. It is established that the main source of long-term toxic load on landscapes is explosive ordnance remnants and the transformation products of explosives. Based on the results of studies the features of the spatial distribution of pollution are determined. An inverse relationship between the physical destruction of soils and their chemical pollution is proven: a standard detonation leaves a minimal chemical footprint, whereas non-standard initiation forms persistent sites of acute pollution. The ineffectiveness of applying outdated sanitary and hygienic approaches to assessing the consequences of combat actions is proven. The expediency of adapting the risk-oriented standard of the province of British Columbia (Canada) for the development of national standards for maximum permissible concentrations of substances of military origin on agricultural lands is substantiated. For the practical implementation of the proposed approaches, an organizational and managerial model of inter-agency cooperation has been developed, integrating engineering-sapper and chemical-ecological processes at the stage of the preliminary survey. A two-stage scheme for land clearance quality control is proposed, combining field express screening and selective laboratory verification of local pollution sites. This approach allows for a significant optimization of environmental monitoring costs. A matrix for making managerial decisions regarding the determination of the subsequent legal regime, reclamation, or long-term environmental conservation of the damaged lands is formed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Рациональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Dudar V., Dudar T., Iavniuk A. Some aspects of environmental contamination with explosive objects. *Environmental Problems*. 2026. Vol. 11, No. 2. ISSN 2414-5955. P. 209-221. DOI: <https://doi.org/10.23939/ep2026.02.209>. URL: <https://science.lpnu.ua/ep/all-volumes-and-issues/volume-11-number-2-2026/some-aspects-environmental-contamination-explosive>.
- 2. Дудар В. В. Ризик-орієнтований підхід до визначення порогових концентрацій вибухових речовин у ґрунтах (на прикладі 2,4,6-тринітротолуену) та можливості його застосування в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки*. 2026. Вип. 148, ч. 1. С. 367–377. ISSN 3154-8148. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2026.148.1.43>. URL: https://tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/148_2026/part_1/45.pdf.
- 3. Дудар В. В. Алюміній як індикаторний маркер залишкового забруднення ґрунтів вибуховими речовинами. *Екологічні науки*. 2026. № 3 (66). С. 16–24. ISSN 2664-6110. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2026.eco.3-66.2>. URL: <https://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2026/66/4.pdf>.
- 4. Дудар Т. В., Дубик О. М., Беленок В. Ю., Бондар Д. С., Дудар В. В., Титаренко О. В. Навантаження на геологічне середовище густо населених регіонів Київщини в районах функціонування аеродромів. В: *AIRPORT Planning, Construction and Maintenance Journal*. № 2. С. 68–76. 2025. DOI: [10.32782/apcmj.2025.2.7](https://doi.org/10.32782/apcmj.2025.2.7). ISSN: 2786-7625. URL: <https://journals.nau.in.ua/index.php/apcmj/article/view/73>.
- 5. Дудар В. В., Гандзюра В. П., Романюк В. П., Берегуля Р. О. Пропозиції щодо управління землями, які забруднені вибуховими речовинами від вибухонебезпечних пережитків війни. *Grail of Science*. 2024. № 37. С. 195–210. ISSN 2710-3056. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.15.03.2024.029>. URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/article/view/2154>.
- 6. Titarenko O., Dudar T., Malyi D., Dudar V. Mapping of exogenous geological processes in the areas of gas transportation system facilities operation. 19th International Scientific Conference “Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment”. European Association of Geoscientists & Engineers. 2026. P. 1-5. ISSN 2214-4609. DOI: [10.3997/2214-4609.202655036](https://doi.org/10.3997/2214-4609.202655036). URL: <https://www.earthdoc.org/content/papers/10.3997/2214-4609.202655036>.
- 7. Берегуля Р., Романюк В., Дудар В., Гандзюра В. Аналіз застосування підрозділів CBRNE в рамках проведення гуманітарного розмінування в Україні. Матеріали III Міжнародної наукової конференції “Наукові орієнтири: теорія та практика досліджень” (м. Ужгород, 17.05.2024). 2024. С. 142–148. ISBN 978-617-8312-29-9. DOI: [10.62731/mcnd-17.05.2024.003](https://doi.org/10.62731/mcnd-17.05.2024.003). URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/1212/>.
- 8. Дудар Т. В., Беленок В. Ю., Дубик О. М., Бондар Д. С., Дудар В. В., Титаренко О. В., Топольницький М. В. Активізація розвитку екзогенних геологічних процесів у районах функціонування об’єктів критичної інфраструктури. Матеріали конференції “Екологічні проблеми міст та регіонів” (ДУ “УкрНДІЕП”, м. Харків). 2025. № 33. С. 240–246. DOI: [10.63341/niiiep.conf.2025.33](https://doi.org/10.63341/niiiep.conf.2025.33). URL: <https://doi.org/10.63341/niiiep.conf.2025.33>.
- 9. Гандзюра В. П., Дудар В. В. Забруднення земель компонентами від вибухонебезпечних залишків війни. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Екологічний вимір. Реалії впливу збройної агресії на ґрунтовий покрив України” (Спеціальний випуск наукового збірника “Охорона ґрунтів”, м. Київ, 25 липня 2023 року). 2023. С. 13–15.
- 10. Гандзюра В. П., Дудар В. В. Застосування підрозділів CBRNE в рамках проведення гуманітарного розмінування в Україні. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Екологічний вимір. Реалії впливу збройної агресії на ґрунтовий покрив України” (Науковий збірник “Охорона ґрунтів”, ДУ “Інститут охорони ґрунтів України”, 25 липня 2024 року). 2024. С. 181–183. URL: https://media.iogu.gov.ua/literatura/11_10_2024.pdf.
- 11. Дудар В. В. Залишкове забруднення вибухонебезпечних предметів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Ґрунти в умовах викликів: деградація, відновлення та інновації для сталого

майбутнього” (Науковий збірник “Охорона ґрунтів”, ДУ “Інститут охорони ґрунтів України”, 27 листопада 2025 року). 2025. С. 33–35. URL: https://media.iogu.gov.ua/literatura/soil/21_tezy.pdf.

- 12. Дудар В. В., Гандзюра В. П., Берегуля Р. О. Тротил як забруднювач довкілля. Матеріали IV Міжнародної конференції з відновлення родючості ґрунтів “Національний виклик: деградація ґрунтів чи відновлення їх родючості?” (м. Київ, 8 грудня 2023 р.). 2024. С. 11–18. ISBN 978-966-136-970-1.
- 13. Reva S., Saltykov D., Bezruchenko S., Dudar V., Fesiuk I. (у складі робочої групи розділу Explosive Hazard Management). Ukraine. Rapid Damage and Needs Assessment. February 2022 – February 2023. Аналітичний звіт (RDNA2). Washington, D.C.: World Bank Group, Government of Ukraine, European Commission, United Nations. 2023. P. 122–126. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-rapid-damage-and-needs-assessment-february-2022-2023-enuk>.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; – забезпечення екологічної безпеки, мінімізація ризиків для залучених фахівців і населення та повернення деградованих і забруднених земель у безпечне господарське використання

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0126U001937

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудар Тамара Вікторівна

2. Tamara V. Dudar

Кваліфікація: д. т. н., професор, 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3114-9732

Додаткова інформація: <https://clarivate.com/products/scientific-and-academic-research/research-discovery-and-workflow-solutions/researcher-profiles/>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6506343856>; <https://scholar.google.com.ua/citations?user=hsKRjZUAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павличенко Артем Володимирович
2. Artem V. Pavlychenko

Кваліфікація: д. т. н., професор, 21.06.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4652-9180**Додаткова інформація:**

<http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=55522742000&partnerID=MN8TOARS>;
<http://www.researcherid.com/rid/X-1129-2018>; <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=7ZZq-KEAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 02070743**Місцезнаходження:** проспект Дмитра Яворницького, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Зацерковний Віталій Іванович
2. Vitalii I. Zatserkovnyi

Кваліфікація: д.т.н., професор, 05.13.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0009-0003-5187-6125**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Третяк Роман Антонович
2. Roman Tretyak

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.07.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4980-3002

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радомська Маргарита Мирославівна

2. Marharyta Radomska

Кваліфікація: к. т. н., доц., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8096-0313

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заклучні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Черняк Лариса Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Черняк Лариса Миколаївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Довженко Олена Андріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна